

PATRIMONI PÀG. 4
La recuperació de Tàrraco
Els experts estudien la vida quotidiana a l'urbs

TRADICIONS PÀG. 5
Girona viu el seu 'Temps de flors'
La ciutat decora 86 patis i 11 jardins

TECNOLOGIA PÀG. 5
L'èxit d'un projecte català
Estudiants de la UPC triomfen amb un cotxe híbrid

GENT PÀG. 8 | 9
Les estrelles del cine vestides per Dior
Una exposició reuneix les seves creacions

VIURE

Dilluns, 14 maig 2012

LA VANGUARDIA

VICENC LLURBA

Sonia. Després d'una llarga temporada a l'atur, aquesta administrativa del Vendrell va començar a treballar a l'abril a L'Eina amb un pla d'ocupació. El 29 de juny se li acaba el contracte. El seu marit és a l'atur, sense subsidi, i tenen dos fills.

Estat d'alarma

● **Ajuntaments, organitzacions socials i la Generalitat adverteixen que la retallada de 1.500 milions en les polítiques d'ocupació del Govern colpejarà greument els més vulnerables**

BARCELONA Redacció

L'Eina és l'oficina de promoció econòmica del Vendrell. Des d'aquests despatxos, a la segona planta d'un edifici municipal als afores de la ciutat, fa uns anys un podia entretenir-se comptant grues. Ara es poden comptar els aturats que fan cua a les oficines de Treball, que són al costat.

El poble natal del català més insigne, Pau Casals, és un símbol de la Catalunya minvant. L'atur està per sobre del vint per cent. El fracàs escolar frega el trenta per cent. El mercat immobiliari continua depreciant-se i els seus

lloguers baixos atreuen les famílies expulsades de Barcelona. El Baix Penedès és de les poques comarques que han guanyat població els últims anys. Però la major part de la gent nova que arriba també ve amb un problema afegit.

El Vendrell és un lloc idoni per començar a explicar els efectes de la dràstica reducció de les polítiques actives d'ocupació. "Serà un desastre per a nosaltres" afirma Kenneth Martínez, el jove regidor d'Educació i Ocupació d'aquest municipi on ara governen nacionalistes i socialistes coalitzats per fer front a

Plataforma per Catalunya. 1.200 persones del municipi es beneficien dels programes que els primers comptes del Govern de Mariano Rajoy posaran en perill.

El projecte de pressupostos generals de l'Estat liquida part de les polítiques actives d'ocupació. En total i respecte a l'any passat sacrifica fins a 1.500 milions d'euros per correspondre a la reducció del dèficit.

Al darrere d'aquests 1.500 milions hi ha històries personals com la de Sonia Romera. Treballa a L'Eina, l'oficina del Vendrell on començava aquesta història. Va cursar formació pro-

fessional i després un cicle superior en administració. Té dos fills. Cobra 800 euros d'un pla d'ocupació. Va començar a treballar el passat 3 d'abril després d'estar una llarga temporada a l'atur, i el contracte se li acaba el proper 29 de juny.

"Sóc mare -explica la Sonia- i per tant no em puc permetre esfondrar-me", encara que la seva situació familiar és realment delicada. El seu marit, un transportista autònom que és a l'atur des de finals d'any, no té dret a cap subsidi. Fa poc va aconseguir vendre el camió i amb aquests diners pagaran alguns

mesos més la hipoteca. Després, ve el no res, perquè tem que no podrà acollir-se a cap altre pla.

Ni ella ni molts altres com ella. Tret que les negociacions dels pressupostos aconseguixin suavitzar la retallada, aquesta tisorada obligarà la Generalitat, els ajuntaments i les organitzacions socials a fer amb 200 milions el que el 2011 havien fet amb 471. Una destrallada. Fa algunes setmanes el conseller d'Economia, Andreu Mas-Colell, va admetre al Parlament que Catalunya té un problema. Un altre més.

CONTINUA A LA PÀGINA SEGÜENT >>

ESTAT D'ALERTA TEMOR DE LA RETALLADA DE LES POLÍTIQUES ACTIVES D'OCUPACIÓ

>> VE DE LA PÀGINA ANTERIOR

Sota el nom burocràtic de les polítiques actives d'ocupació hi ha els programes amb què l'Estat de benestar ha provat de posar al dia els treballadors més vulnerables: la formació i el reciclatge professional; els programes d'inserció laboral i alguns serveis d'orientació per a la feina.

Els dos primers són els que gestionen les organitzacions socials i els ajuntaments i els que pateixen una reducció més severa en l'actual projecte de pressupostos. Prop d'un 70%. A Catalunya seran més de dos-cents milions d'euros menys aquest any segons les estimacions dels grups polítics, no sempre coincidents.

Una xifra no gaire diferent de les inversions en infraestructures que la Generalitat reclama a l'Estat, un dia sí l'altre també, amb gran enrenou mediàtic.

Els efectes d'aquesta tisorada agreujaran, potser decisivament atesa la seva magnitud, les successives retallades més moderades que ja havien aplicat el Go-

El sector social tem la fallida

rada amb càrregues familiars que perdran aquesta opció. Poden ser milers. Els programes d'ocupació pràcticament desapareixeran i la formació quedarà malmesa.

“El problema –segons resumeix Filo Cañete (PSC), regidora de promoció econòmica de l'ajuntament de Sant Adrià de Besòs– és que aquestes persones passaran d'una ajuda específica per a la seva inserció laboral a convertir-se en un problema assistencial”. En suma, l'administració els expulsarà per una porta i llavors aniran a la següent: els serveis socials.

La ministra d'Ocupació, l'andalusa Fátima Báñez, va ser molt explícita fa unes setmanes quan davant les protestes d'un diputat sobre la tisorada va replicar que les polítiques actives només servien “perquè els alcaldes col·loquessin els seus”. L'etern debat sobre les peonades, els diners malgastats en programes d'ocupació inútils, és al darrere.

És vistós que el diputat que més vegades ha estat acusat d'haver utilitzat demagògicament aquesta qüestió, el líder de CiU al Congrés, Josep Antoni Duran Lleida, fos un dels pocs que va re-

treure al Govern el passat 24 d'abril, en el curs del primer debat dels pressupostos, que la política de flexibilitat laboral ha d'anar acompanyada d'una xarxa de seguretat pública.

No sembla que aquesta sigui l'opció del Govern espanyol. De fet, l'únic epígraf inclòs en les polítiques actives en els pressupostos del 2012 que s'incrementarà serà el de les bonificacions a les empreses perquè contractin aturats –un 6% més–. Una estratègia que, adverteixen des del Departament de Empresa i Ocupació, perjudica Catalunya, on la

xarxa de petites i mitjanes empreses juga a perdre contra les grans companyies, privatitzades fa anys, que tenen la seva residència fora de Catalunya.

A més, manté Carles Campuzano, diputat de CiU al Congrés, “hi ha nombrosos treballs científiques que demostren que la política de bonificacions per si sola no redunna en una millora del mercat de treball i menys en una situació de crisi. A Europa hi ha bonificacions, sí, però acompanyades d'altres polítiques i estímuls públics”.

Elisenda Blasco ha treballat durant anys en la inserció laboral de persones discapacitades a la ciutat de Barcelona. El seu programa, finançat amb fons públics, ajudava treballadors amb limitacions intel·lectuals a adaptar-se al món del treball. “Són persones que sense una preparació específica no encaixen en el medi laboral. Els falta ordre, capacitat de relacionar-se, habilitats”. La fundació en la qual estava empleada va haver de tancar després que les primeres retalla-

LA RETALLADA

El Govern rebaixarà la seva aportació social a Catalunya en més de 200 milions

L'IMPACTE

Entitats catalanes sense ànim de lucre ja comencen a acomiadar els seus treballadors

vern espanyol i la Generalitat en els últims anys.

Hi ha entitats que són només a un pas del col·lapse financer perquè ja fa temps que proven d'absorbir amb els seus propis recursos la caiguda de les subvencions públiques. Una operació d'alt risc econòmic que ara es pot arribar a convertir en suïcida.

Ecom, una organització dedicada a la integració laboral de discapacitats a Catalunya suporta un deute de l'administració de 800.000 euros, explica el seu director, Antonio Guillén. Fa una setmana va anunciar els primers acomiadaments. Té 150 treballadors i els seus serveis atenen unes 1.200 persones cada any. “Aquestes persones queden condemnades a la marginalitat si se suspelen els nostres programes”, diu Guillén, que encara confia que la Generalitat aporti el que deixi de donar l'Administració central. “Esperem no haver de tancar-ho tot. Però si això no es resol anirem a la fallida”.

La Taula del Tercer Sector, l'organització que aglutina les entitats socials i empreses no lucratives de Catalunya, va estimar en una nota feta pública aquesta última setmana que unes 34.000 persones que rebien suport d'aquestes organitzacions quedaran desateses a conseqüència de la tisorada. La immensa majoria són disminuïts físics i psíquics, persones en processos d'integració i famílies sense recursos.

És més difícil quantificar el nombre de perjudicats en els programes municipals d'ocupació i formació que també es finançaven mitjançant aquestes partides. Joves, aturats de llarga du-

ANA JIMÉNEZ

1. Elisenda.

Barcelonina, experta en integració laboral, la seva fundació va tancar el 2011. No troba feina en la seva especialitat.

2. José Luis.

És arquitecte. Ha aconseguit millorar el seu currículum amb una feina temporal a Santa Coloma

3. Marisa.

A l'atur des de fa temps, va recuperar la seva autoestima gràcies a un pla d'ocupació a l'Hospitalet.

4. Fernando.

Lleidatà. Va patir un càncer que li va deixar seqüeles. Ha trobat una feina de quaranta dies després de catorze mesos d'atur, gràcies a Aspid.

LAURA GUERRERO

des possessin contra les cordes les seves finances.

L'Elisenda, que ara està cobrint una baixa de maternitat en un centre de Badalona, confia que amb els nous pressupostos pogués recuperar la seva activitat. Ara ja sap que no serà així, però adverteix que "aquestes persones que nosaltres formàvem -explica- sense aquesta ajuda seran una càrrega per a la societat, un problema més greu".

Fernando Tortras és un veí de Lleida i la seva trajectòria acredita la rellevància dels programes que ara es veuen amenaçats. Fa 17 anys li van diagnosticar un càncer d'abdomen. Es va recuperar però la seva mobilitat va quedar molt limitada. Era oficial de primera en la construcció. Després de la malaltia va trobar feina com a administratiu fins que fa catorze mesos es va quedar a l'atur. Aquest últim any ha trobat feina quaranta dies gràcies al servei d'inserció laboral d'Aspid, una associació sense ànim de lucre. "Sense ells no hauria aconseguit ni això" explica en Fernan-

OCUPACIÓ I FORMACIÓ

Els municipis proven de mantenir amb el seu pressupost tots els programes...

SERVEIS SOCIALS

...perquè temen que la població que quedi desatesa els acabarà demanant ajuda

do, que veu la seva curta feina com una cosa més valuosa fins i tot que els diners, la seva autoestima.

Aquesta és una idea redundant en els testimonis recollits per *La Vanguardia* entre els beneficiaris dels programes de polítiques actives d'ocupació.

José Luis Lara, Elena Palacios i Rocío Navarro treballen ara gràcies a un programa d'ocupació a Ecometropoly, un centre d'educació mediambient-

tal de Santa Coloma de Gramenet. Tots tres tenen en comú un nivell de formació alt i unes expectatives de feina molt baixes.

L'Elena, la situació econòmica familiar de la qual és molt delicada, explica que més enllà dels ingressos que obté necessitava sentir-se útil, "sortir de casa. Estava molt frustrada. I jo valc, serveixo per treballar -diu aquesta historiadora de l'art que ha treballat en museus de Milà i Barcelona-. Ho he comprovat aquests dies. He aconseguit deslliurar-me de moltes coses que em tenallaven des de dins, que m'impedièren tirar endavant i superar-me. M'he recuperat a mi mateixa".

En José Luis és arquitecte i comparteix les seves impressions: "A mi no m'importava el que em donessin. Els estalvis se m'acabaven i necessitava el que fos. Però al final he après moltes coses sobre urbanisme i sostenibilitat, coneixements que ara podré afegir al meu currículum i que em seran útils des d'un punt de vista professional. A més, dei-

LECTURES POLÍTiques

Les entitats socials veuen en la retallada una agressió a la densa xarxa civil catalana

EL FUTUR

Les empreses hauran d'implicar-se més en les solucions que l'Estat no garanteix

xes d'autocompadir-te, recarregues les piles per enfrontar-te novament al mercat laboral". La seva història és similar a la de la Rocío, una mestra que ha decidit que el futur passa per buscar-se una altra professió.

A l'Hospitalet 311 persones es beneficiaran fins al juny de l'últim programa d'ocupació. Entre ells hi ha Francesc López, Helena Fresquet, Marisa Huertas i Salvador Claparols, quatre veïns del municipi, tots més grans de

30 anys, que tenen en comú haver estat una llarga temporada a l'atur. Haver treballat durant aquests mesos ha estat essencial per engegar el motor una altra vegada i lluitar per una ocupació.

"Nosaltres no podem donar feina -diu l'alcalde de Santa Coloma, Núria Parlon (PSC), un municipi on 6.000 persones es beneficien de programes finançats amb els diners que ara es retallaran-. Però sí que podem crear condicions per millorar l'ocupabilitat".

Parlon està decidida a provar de mantenir tots els programes ara en escac a costa dels propis pressupostos. Per començar, el pla d'inversions de l'Àrea Metropolitana de Barcelona anirà a parar a aquests programes. Hi haurà menys parcs i més estímuls.

Aquestes polítiques tenen tanmateix un efecte pervers perquè els ajuntaments estan assumint per la força i una vegada més el que altres administracions estan deixant de fer per alleujar el seu dèficit. L'últim escalafó de l'administració, el més pròxim als ciutadans, assumeix el problema.

La presidenta de la Taula del Tercer Sector, Àngels Guiteras, abunda en aquesta idea: "El Govern està centrifugant els problemes que recauran sobre altres administracions i sobre les nostres organitzacions". Els disminuïts físics o psíquics, les persones amb problemes d'integració, els aturats de llarga durada acabaran trucant a les portes d'altres.

"És una política malvada" conclou Guiteras, que subratlla la importància de la xarxa d'entitats socials a Catalunya. "Això és diferent de la resta d'Espanya. Aquí hi ha una densa xarxa d'organitzacions amb una llarga tradició. Les retallades són l'amenaça més severa que hem patit mai".

Potser el principal retret que se li pot fer a aquesta xarxa és l'excessiva dependència del sector públic, o dit en el sentit invers, l'escassa implicació del sector privat.

Casos com el d'Integralia, la fundació creada per la companyia d'assegurances DKW, que ocupa discapacitats físics, són una excepció en el panorama. Un projecte modèlic, encara que el seu president, Josep Santacreu rebutgi el terme.

Santacreu creu que la crisi de recursos públics que s'acosta "obliga a fixar prioritats, a optar pels que estan pitjor" i a replantejar les maneres de feina del sector social, però també de les empreses. "Cal buscar una implicació més gran de tots".

La immensa majoria dels programes que desenvolupen els ajuntaments i les organitzacions socials van néixer en la primera crisi econòmica de la democràcia, els anys vuitanta. I potser ha arribat el moment de replantejar-los encara que hagués estat més oportú fer-ho quan nedàvem en l'abundància.

Caldrà ser constructius. Per molt dolents que siguin les notícies, amb algun bri d'esperança calia acabar la crònica. ●

Informació elaborada per Jaume V. Aroca (Barcelona), Luis Benvenuty (Santa Coloma), Raül Montilla (l'Hospitalet) i Javier Ricou (Lleida)

LES CONSEQÜÈNCIES

Barcelona Activa, també sota amenaça

■ L'oficina de promoció de l'ocupació de l'Ajuntament de la capital catalana, Barcelona Activa, també pot patir les conseqüències de la severa tisorada a les polítiques actives d'ocupació dels Pressupostos.

Aquesta empresa local rep gairebé cada setmana visites de dins i fora d'Espanya interessades a conèixer un bon model de gestió local de les polítiques d'ocupació. Però encara així no se salvarà de les retallades. En els dos últims anys, 2010 i 2011, va rebre, en virtut d'un conveni amb el Govern espanyol, prop de trenta milions d'euros. El 2012 s'hauria de renovar l'acord però no és clar que sigui així. Fonts de l'ajuntament han expressat la seva preocupació. La tinenta d'alcalde, Sònia Recasens (CiU), va parlar sobre l'assumpte amb la ministra Fátima Báñez en un breu diàleg durant la seva última visita a Barcelona a l'abril. La impressió no va ser bona. A l'ajuntament ja preveuen que hi haurà acomiadaments a Barcelona Activa.

Però no és un cas únic. Molts ajuntaments i fins i tot el mateix Servei d'Ocupació s'enfronten a les retallades amb la mateixa perspectiva. És una paradoxa: els encarregats de promoure l'ocupació generaran més atur en plena crisi.

La reconversió serà obligada, admet Montserrat Capdevila (PSC), responsable de l'àrea de promoció econòmica de Sabadell. "Forçosament haurem de reorientar la nostra activitat", admet.

Capdevila va ser la diputada que va debatre al Parlament amb el conseller Mas-Colell l'impacte de la tisorada del Govern espanyol. En aquest punt, i potser sigui un dels pocs ajuntaments i Govern comparteixen plenament els seus interessos.

KIM MANRESA

MERCÈ GIL